

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (COURSE PLAN)

دانشکده: بهداشت	گروه آموزشی: بهداشت عمومی	مقطع و رشته تحصیلی: ترم ۲ کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی
نام درس: تعیین کننده های اجتماعی سلامت	تعداد واحد: ۲.....واحد نظری	
گروه هدف: دانشجویان : ترم ۲ کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی	تعداد جلسات: ۱۷.....	
پیش نیاز: ندارد.....	مکان برگزاری:دانشکده بهداشت.....	
مدرس/مدرسین:علیرضا جعفری.....	زمان برگزاری کلاس: شنبه ها ساعت ۱۰-۱۲	
تهیه و تنظیم:علیرضا جعفری.....		
تاریخ تدوین/ بازنگری:		

معرفی درس:

این درس دانشجویان را با تاریخچه، اهداف و ابعاد عوامل اتماعی موثر بر سلامت و بررسی تاثیرات مستقیم و غیرمستقیم هر یک از این عوامل بر سلامت جامعه آشنا می کند.

❖ عناوین کلی (سرفصل ها) این درس شامل موارد زیر می باشد:

- ✓ آشنایی دانشجویان با تعاریف و مفاهیم عوامل اجتماعی موثر بر سلامت
- ✓ آشنایی دانشجویان با رشد و تکامل دوران کودکی
- ✓ آشنایی دانشجویان با سواد (آموزش، رسانه و ارتباطات)
- ✓ آشنایی دانشجویان با نشانگرهای اقتصادی سلامت (اشتغال، درآمد)
- ✓ آشنایی دانشجویان با امنیت غذایی، ایمنی غذایی و تغذیه
- ✓ آشنایی دانشجویان با مسکن و شهر سازی

- ✓ آشنایی دانشجویان با طراحی مداخله آموزشی، اجرای مداخله و ارزشیابی
- ✓ آشنایی دانشجویان با حمل و نقل
- ✓ آشنایی دانشجویان با تفریحات و تعادل کار و زندگی
- ✓ آشنایی دانشجویان با سیاستگذاری در حوزه سلامت
- ✓ آشنایی دانشجویان با حمایت اجتماعی از شهروندان
- ✓ آشنایی دانشجویان با محیط زیست
- ✓ آشنایی دانشجویان با بحران

طرح درس دوره (Course Plan)		
اهداف کلی و جزئی هر جلسه	رئوس مطالب	جلسه
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی، تعیین اهداف، شرح وظایف، توقعات و ارزیابی سطح علمی دانشجویان 	ارائه طرح درس و ارزشیابی آغازان	۱
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی دانشجویان با تعاریف و مفاهیم عوامل اجتماعی موثر بر سلامت - آشنایی دانشجویان با تعاریف و مفاهیم عوامل اجتماعی موثر بر سلامت - آشنایی دانشجویان با حیطه های موثر بر سلامت - آشنایی دانشجویان با نقش عوامل را بر سلامت - آشنایی دانشجویان با راهکارهایی برای بهبود تعیین کننده اجتماعی سلامت 	تعاریف و مفاهیم عوامل اجتماعی موثر بر سلامت	۲
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی دانشجویان با تغذیه و سلامت کودکان - آشنایی دانشجویان با خشونت علیه کودکان - آشنایی دانشجویان با آموزش ابتدایی - آشنایی دانشجویان با حمایت اجتماعی و سیستم رفاهی - آشنایی دانشجویان با برنامه ها و سیاستهای جهان و ایران در زمینه رشد و تکامل دوران ابتدای کودکی - آشنایی دانشجویان با حقوق کودک 	رشد و تکامل دوران کودکی	۳ و ۴
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی دانشجویان با ارتباط بین فرهنگ و سواد سلامت و نقش سواد سلامت را در رفتارهای مرتبط با غربالگری و مدیریت - آشنایی دانشجویان با بیماریهای مزمن - آشنایی دانشجویان با موانع فرهنگی موجود در جامعه در مسیر غربالگری و درمان سرطانها و سایر بیماریهای مزمن - آشنایی دانشجویان با مکانیسم و نحوه تاثیر سواد سلامت بر فرایند ارتباط بین پزشک و بیمار - آشنایی دانشجویان با پدیده اجتماعی مهاجرت و آثار آن بر سلامت - آشنایی دانشجویان با تاثیر تفاوتهای فرهنگی، قومی و نژادی را بر مقوله سواد سلامت - آشنایی دانشجویان با ارتباط بین تبعیت بیماران از توصیه های پزشکی و دارویی را با سواد سلامت - آشنایی دانشجویان با مزایای کاربرد راهبردهای آموزشی را در راستای بهبود سواد سلامت جوامع و گروهها 	سواد (آموزش، رسانه و ارتباطات)	۵
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی دانشجویان با شناخت کلی از مفاهیم اقتصادی و اجتماعی موثر بر سلامت - آشنایی دانشجویان انواع نشانگرهای اقتصادی سلامت 	نشانگرهای اقتصادی سلامت (اشتغال، درآمد)	۶

		<p>-آشنایی دانشجویان نحوه ارتباط و تاثیر نشانگرهای اقتصادی را در سلامت</p> <p>-آشنایی دانشجویان با تعریف رشد اقتصادی و مفاهیم آن</p> <p>-آشنایی دانشجویان با بیکاری و عدم اشتغال و شیوه محاسبه نرخ آن و رابطه آن با سلامت</p> <p>-آشنایی دانشجویان با مفاهیم فقر و نابرابری اقتصادی و شاخصهای آن</p> <p>-آشنایی دانشجویان با مفاهیم اشتغال و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن</p> <p>-آشنایی دانشجویان با استرس شغلی و تاثیرات سو آن را در عملکرد فردی و سازمانی</p>
۷	<p>امنیت غذایی، ایمنی غذایی و تغذیه</p>	<p>-آشنایی دانشجویان با تفاوت بین ناامنی غذایی و سوء تغذیه</p> <p>-آشنایی دانشجویان با ارتباط بین ایمنی غذایی و امنیت غذایی</p> <p>-آشنایی دانشجویان با عوارض ناامنی غذایی و ارتباط آن با بیماریهای غیر واگیردار</p> <p>-آشنایی دانشجویان با تعاریف مختلف و متعدد امنیت غذایی در طی زمان</p> <p>-آشنایی دانشجویان با طبقات اصلی الگوی سیاست آموزش ایمنی غذایی</p> <p>-آشنایی دانشجویان با تفاوت بین اجزای اصلی امنیت غذایی و شاخصهای آن</p> <p>-آشنایی دانشجویان با امنیت غذایی در ابعاد خانواده</p> <p>-آشنایی دانشجویان با ارتباط بین درآمد خانوار و ناامنی غذایی</p>
۸	<p>مسکن و شهر سازی</p>	<p>-آشنایی دانشجویان با ابنیه (مسکن و اماکن عمومی)</p> <p>-آشنایی دانشجویان با شهرسازی</p> <p>-آشنایی دانشجویان با شواهد تجربی، مداخلات موفق و اثر بخش مرتبط با سلامت در بخش مسکن و شهرسازی (ایران و جهان)</p>
۹	<p>طراحی مداخله آموزشی، اجرای مداخله و ارزشیابی</p>	<p>-آشنایی دانشجویان با طراحی مداخله آموزشی</p> <p>-آشنایی دانشجویان با اجرای مداخله آموزشی</p> <p>-آشنایی دانشجویان با مفاهیم ارزشیابی برنامه ها</p> <p>-آشنایی دانشجویان با انواع ارزشیابی</p>
امتحان میان ترم		
۱۱ و ۱۰	<p>حمل و نقل</p>	<p>-آشنایی دانشجویان با حمل و نقل و توسعه پایدار</p> <p>-آشنایی دانشجویان با مولفه های سلامت در حوزه حمل و نقل</p> <p>-آشنایی دانشجویان با حمل و نقل و تغییرات آب و هوا</p> <p>-آشنایی دانشجویان با حمل و نقل و بیماریهای منتقله از راه ناقلین</p> <p>-آشنایی دانشجویان با حمل و نقل و عدالت در سلامت</p> <p>-آشنایی دانشجویان با ترافیک شهری . گفتار هفتم: حمل و نقل فعال و انسان محور</p> <p>-آشنایی دانشجویان با توصیه ها و مداخله ها در حوزه حمل و نقل</p> <p>-آشنایی دانشجویان با شاخصها، راهنما ها و ابزار</p>
۱۳ و ۱۲	<p>تفریحات و تعادل کار و زندگی</p>	<p>-آشنایی دانشجویان با تعادل کار-زندگی و مهارتهای زندگی</p> <p>-آشنایی دانشجویان با اوقات فراغت</p> <p>-آشنایی دانشجویان با فناوری اطلاعات و کیفیت زندگی خانواده</p> <p>-آشنایی دانشجویان با ورزش و سلامت</p> <p>-آشنایی دانشجویان با خشونت علیه زنان</p> <p>-آشنایی دانشجویان با سوء رفتار و بد رفتاری با کودکان</p>
۱۴	<p>سیاستگذاری در حوزه سلامت</p>	<p>-آشنایی دانشجویان با مبانی سیاستگذاری در حوزه عمومی</p> <p>-آشنایی دانشجویان با گرایش ها حاکم در روند فعلی سیاستگذاری در نظام سلامت و عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت</p>

<p>-آشنایی دانشجویان با نظام پایش و دیده بانی مولفه های اجتماعی موثر بر سلامت</p>		
<p>-آشنایی دانشجویان با روشهای اندازهگیری حمایت اجتماعی -آشنایی دانشجویان با عوامل تاثیر گذار بر جلب حمایت اجتماعی -آشنایی دانشجویان با تاثیر حمایت اجتماعی بر بیماریها، ابعاد زندگی فردی و اجتماعی و گروههای آسیب پذیر -آشنایی دانشجویان با انواع مداخلات بر روی حمایت اجتماعی و اثرات آن -آشنایی دانشجویان با حمایت اجتماعی و رفاه اجتماعی</p>	<p>حمایت اجتماعی از شهروندان</p>	<p>۱۵</p>
<p>-آشنایی دانشجویان با تغییر کاربری زمین و نابودی جنگل ها -آشنایی دانشجویان با کیفیت منابع آبهای سطحی و زیرزمینی -آشنایی دانشجویان با بیابان زایی -آشنایی دانشجویان با کیفیت هوای آزاد و هوای داخلی -آشنایی دانشجویان با اثرات نابرابریهای زیست محیطی -آشنایی دانشجویان با قوانین محیط زیستی و سلامت</p>	<p>محیط زیست</p>	<p>۱۶</p>
<p>-آشنایی دانشجویان با تعریف بحران و بلايا (طبیعی و فن آورزاد) -آشنایی دانشجویان با اثر پدیده های طبیعی و حوادث فن آورزاد به صورت یک عامل اصلی مرگ و کاهش دهنده شاخص امید زندگی در جوامع -آشنایی دانشجویان با اثر بهصورت عامل مصدومیت و معلولیت در افراد و به صورت عامل کاهش دهنده کیفیت زندگی -آشنایی دانشجویان با آثار اقتصادی و اجتماعی بلايا بر روی گروههای وسیع به صورت افراد تحت تأثیر در اشکال گوناگون آوارگی - بی خانمانی - کوچ و مهاجرت -آشنایی دانشجویان با مدیریت بحران در ایران و جهان</p>	<p>بحران</p>	<p>۱۷</p>
<p>آزمون پایانی</p>		<p>۱۸</p>

❖ تکالیف و پروژه های دانشجویان

▪ پروژه درسی

۱. آیا برای درس خود پروژه پایان ترم /میان ترم در نظر گرفته اید؟ بلی خیر

- تمام دانشجویان به صورت گروهی باید یکی از مباحث درس را انتخاب کنند و در کلاس درس ارائه دهند. لازم به ذکر است که در جمع آوری اطلاعات و ارائه موضوع مورد نظر، تمام دانشجویان باید مشارکت فعال داشته باشند.

آزمون های خود ارزیابی

۱. آیا برای درس خود آزمون در نظر گرفته اید؟ بلی خیر

رسانه و وسایل آموزشی:

اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور ، وایت برد

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی

ارزشیابی دانشجویان

نمره	شیوه ارزشیابی دانشجو	نوع ارزشیابی
۱	پرسش و پاسخ در هر جلسه	ارزشیابی تکوینی (میان دوره)
۳	آزمون کتبی	
۱۰	آزمون کتبی تستی و تشریحی	ارزشیابی پایانی (پایان دوره)
۴	انجام تکالیف در کلاس و ارائه کلاسی	انجام تکالیف
۲	حضور کامل و فعال	حضور در کلاس
۲۰		جمع کل

❖ مقررات

مقررات

- حداقل نمره قبولی: ۱۰
- تعداد دفعات مجاز غیبت موجه در کلاس: حداکثر ۴ جلسه

منابع درسی:

- (۱) کتاب جامع تعیین کننده های اجتماعی سلامت جلد ۱ و ۲، دکتر سونیا اویسی و همکاران، ناشر: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین، ۱۴۰۰
- (۲) کتاب مولفه های اجتماعی سلامت - منتظری علی. انتشارات جهاد دانشگاهی
- (۳) آخرین دستورالعمل های مرتبط وزارت بهداشت